

Anna-Marie Rabová: Rocker pamětníkem: Obrazy vlastní životní pouti v memoárech českých rockových hudebníků

(posudek vedoucího diplomové práce na oboru Český jazyk a literatura na FF UK v Praze)

Cíl práce, její účel a směřování

Práce měla postihnout základní obecné znaky a rysy rockerského vzpomínání, jež v současné memoárové literatuře představuje kvantitativně velice bohatou složku, v níž se nabízí řada výkladově nosných témat: vliv memoárů hvězd světové rockové hudby; tematizace fází „předtím“ a „potom“, jež v tomto typu vzpomínání takřka konvenčně dělí rok 1989; fikční statut těchto textů z hlediska poměru mezi faktickou a fiktivní složkou; vztah narativní složky, tj. budování uceleného příběhu, vůči deklarovaným postojům, hodnotám a dalším prvkům potenciálně či explicitně ideologické povahy; poměr mezi tematizací vlastního „já“ a zobrazování jiných aktérů atd. Je logické, že ze všech těchto hledisek se práce mohla soustavněji věnovat jen některým; nicméně jako jisté negativum práce vnímám, že se nedostalo prostoru alespoň pro jejich letmé reflektované zvážení. Práce nabrals spíše podobu popisné charakterizace a kategorizačního zařazování do přednastavených kolonek.

Metodologie

Práce uvádí velice bohatý výčet odborné sekundární literatury. V zásadě se opírá ale jen o několik prací, které pomohou vyřešit základní charakterizační rysy a pojmy (autobiografie, memoáry, rocker). Obecný charakterizační úvod se nejprve rozbíhá poměrně doširoka a slibuje, že by práce mohla rozehrát zajímavou hru na pomezí celé řady oborů a disciplín zabývajících se oblastí kultury. Tato slibně otevřená hra ale dostane poměrně brzy podobu spíš jen lineárně a mechanicky rozvíjeného diskursu, který osciluje mezi popisem materiálu a úsilím o zobecnění některých pozorovaných rysů. Jádrem práce je ale víceméně jen charakterizace analyzovaného materiálu.

Práce s odbornou literaturou

Anna-Marie Rabová pracuje s poměrně širokou škálou odborných textů, k nimž odkazuje či z nichž přebírá většinou charakterizační vymezení. Určitý problém spočívá v tom, že z těchto zdrojů chce a potřebuje získat stručnou a jasnou odpověď na položenou otázku, a nikoli pracovat s celou argumentační šíří, kterou tyto zdroje nabízejí. Proto se s touto literaturou jakoby spíše příležitostně setkáváme tam, kde je třeba se o něco opřít, ale tato literatura se nepodílí na konceptuálním, ba ani terminologickém založení celé diplomové práce.

Styl a prezentace

Práce částečně – a za srovnání se omlouvám – vyvolává reminiscence na obrazy-portréty, v nichž malíř špatně rozvrhl zobrazovaný předmět, takže začínal-li u nohou, zbyl mu pak prostor jen na nepřiměřeně malou hlavu či obráceně. I zde je rozběh a začátek poměrně široký a důkladný, ale jak práce postupuje, tento záběr se víc a víc zužuje. Potřeba začínat výklad vždy od začátku je snad až příliš školská a vede k tomu, že zatímco na pěti stránkách lze ještě smysluplně shrnout základní chápání autobiografie, pojednat na stejně omezené ploše vymezení rocku jako žánru, dějiny rocku v českých zemích i problematiku undergroundu a alternativy umožní jen povšechná, obecná či žurnalistická konstatování, podložená spíše nahodilými citáty, jež mluví o tom, že je to vše složité. Nicméně tento původně široce koncipovaný úvod do problematiky nakonec zabírá takřka dvě třetiny

práce a je následován jen třemi materiálovými sondami, jež jsou víceméně popisné a nestvrzují původní široké a interdisciplinární založení, jež bylo východiskem práce. Tři kapitoly o memoárech Petra Jandy, Michala Pavlíčka a Michala Malátného pracují jen s textovou parafrází a charakterizací a s komparací jednotlivých textů a obecné otázky, pootevřené v úvodu diplomové práce, v nich nijak nerezonují, ba se ani nekladou.

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Práce myslím poněkud trpí svou disproporčností (viz výše), která z ní činí bohužel jen pahýl původně zamýšleného projektu. Je očividné, že bohatá produkce rockerských vzpomínek již asi neumožňuje, aby byly materiálově zohledněny všechny, Zde však ony tři analýzy konkrétních memoárů nevytvářejí nosnou síť, od níž by bylo možné shlížet k dalším, namátkově odbočovat, komparovat, hledat větší či menší míru konvencionalizace, stereotypizace či naopak invence. Práce splňuje základní parametry, ale je nedotažená jak z hlediska zohledněného materiálu, tak i z hlediska způsobu jeho analýzy.

Práce nicméně základní parametry diplomových prací na oboru evidentně splňuje, a proto ji **doporučuji k obhajobě** a navrhuji její hodnocení známkou na škále mezi **velmi dobře** a **dobře** s tím, že pokud při obhajobě nebude zpochybněn můj základní charakterizační rys této práce, tedy že jde pahýl, směřoval bych hodnocení spíše k druhé alternativě.

V Praze dne 23. 1. 2018

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.